

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 365/08-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. novembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. N. a T. N., obaja bytom K., zastúpených advokátkou JUDr. J. F., K., vo veci namietaného porušenia práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice - okolie vo veci vedenej pod sp. zn. 14 C 7/1997 (pôvodne vedenej bývalým Okresným súdom Košice - vidiek pod sp. zn. 14 C 245/96) a postupom Krajského súdu v Košiciach vo veci vedenej pod sp. zn. 2 Co 289/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. J. N. a T. N. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. októbra 2008 doručená sťažnosť JUDr. J. N. a T. N., obaja bytom K. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. J. F., K., ktorou namietajú porušenie práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice - okolie (ďalej len „okresný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 14 C 7/1997 (pôvodne vedenej bývalým Okresným súdom Košice - vidiek pod sp. zn. 14 C 245/96) a postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 2 Co 289/2007.

Z obsahu sťažnosti sťažovateľov vyplýva, že navrhovateľky I. R. a MUDr. V. F. sa návrhom zo 17. mája 1996 domáhali zrušenia podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam proti sťažovateľom ako odporcom v konaní bývalého Okresného súdu Košice - vidiek vedeného pod sp. zn. 14 C 245/96, pričom *„ku zbytočným prietahom došlo hneď na začiatku konania, keďže súd neuznal svoju miestnu príslušnosť a vyvolal tým spor o miestnu príslušnosť, ktorý napokon Najvyšší súd SR vyriešil tak, že o veci má konať a rozhodnúť býv. OS Košice - vidiek. Konanie sa viedlo napokon pod sp. zn. 4 C 7/97.“*

Podľa názoru sťažovateľov celé súdne konanie prebiehalo *„veľmi pomaly a so značnými prietahmi“*. Prvostupňové konanie bolo ukončené rozsudkom okresného súdu č. k. 14 C 7/1997-225 z 29. júla 2005, t. j. po viac ako jedenástich rokoch od podania žaloby. Navrhovateľky podali proti predmetnému rozsudku odvolanie, ktoré bolo ukončené rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Co 289/2007-303 z 26. mája 2008. Sťažovatelia uvádzajú, že *„tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 20. 8. 2008. Dĺžka odvolacieho konania bola do značnej miery ovplyvnená skutočnosťou, že prvostupňový súd predložil spis na rozhodnutie odvolaciemu súdu iba so značným časovým odstupom.“*

V konečnom dôsledku možno konštatovať, že od podania žaloby (17. 5. 1996) do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu (20. 8. 2008) uplynulo 12 rokov 3 mesiace a 3dni.“

S prihliadnutím na presvedčenie sťažovateľov, že celková dĺžka súdneho konania presahujúca obdobie dvanástich rokov je neprimeraná a porušuje ich právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Košice - okolie v konaní vedenom pôvodne pod sp. zn. 14 C 245/96 a neskôr pod sp. zn. 14 C 7/97 ako aj Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 289/2007 porušili právo sťažovateľov JUDr. J. N. a T. N. na súdne konanie“

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresný súd Košice - okolie a Krajský súd v Košiciach sú povinní zaplatiť každému zo sťažovateľov po 2.500,- EUR titulom primeraného finančného zadosťučinenia.

Okresný súd Košice - okolie a Krajský súd v Košiciach sú povinní nahradiť sťažovateľom trovy právneho zastúpenia.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Sťažovatelia namietajú porušenie práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn.

14 C 7/1997 (pôvodne vedenom bývalým Okresným súdom Košice - vidieť pod sp. zn. 14 C 245/96) a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 289/2007.

Ústavný súd vychádza zo svojej konštantnej judikatúry, podľa ktorej poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru len vtedy, ak bola sťažnosť pred ústavným súdom uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (m. m. I. ÚS 34/99, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05, IV. ÚS 285/08).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

Zo sťažnosti sťažovateľov, ako aj preverením ústavný súd zistil, že konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 14 C 7/97 (predtým vedené pod sp. zn. 14 C 245/96) v spojení s odvolacím konaním vedeným krajským súdom pod sp. zn. 2 Co 289/2007 bolo právoplatne skončené 20. augusta 2008.

V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jedným z dôvodov odmietnutia sťažnosti je zjavná neopodstatnenosť, ktorú možno vysloviť, ak ústavný súd nezistí priamu príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta (napr. I. ÚS 93/97, I. ÚS 24/98, III. ÚS 248/05, IV. ÚS 122/07). Sťažovatelia podali sťažnosť ústavnému súdu na prietahy v konaní a neprimeranú dĺžku súdneho konania až po právoplatnom skončení namietaného konania, kedy ústavný súd už nemôže žiadnym spôsobom prispieť k naplneniu účelu

základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, t. j. k odstráneniu stavu právnej neistoty. Z uvedeného dôvodu ústavný súd dospel k záveru, že s'ťažnosť s'ťažovateľov je zjavne neopodstatnená, a preto ju po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Po odmietnutí s'ťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími návrhmi s'ťažovateľov (napr. návrhom na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania).

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

K tomuto rozhodnutiu sa pripája odlišné stanovisko sudcu Ladislava Orosza.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2008